

Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars (Text refós per LesLleis.com)

Índex

[Mostra/Amaga]

- Exposició de motius
- Títol I. Incapacitació i internament de les persones
 - Capítol primer. Règim jurídic de la incapacitació
 - Article 1. *Subjectes i causes d'incapacitació*

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 3 de novembre del 2004 ha aprovat la següent:

Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars

Exposició de motius

Les consultes i els treballs preparatoris per a l'elaboració de la [Llei de garantia dels drets de les persones amb discapacitat](#) van permetre constatar la gran preocupació dels pares per la protecció dels seus fills amb discapacitat, especialment quan no poden governar-se per si mateixos, i van posar de relleu les mancances de la legislació andorrana en la regulació d'aquesta matèria. Tanmateix, també cal tenir en compte que aquesta situació pot afectar no tan sols el col·lectiu que pateix alguna discapacitat sinó també d'altres, com per exemple les persones amb problemes greus de salut mental o la gent gran amb trastorns psiquiàtrics i que pateixen processos cerebrals degeneratius importants, que són igualment mereixedores de mesures de protecció i de solidaritat social.

Per això, la [Llei de garantia dels drets de les persones amb discapacitat, aprovada el 17 d'octubre del 2002](#), en el [capítol IV](#) dedicat a la protecció i garantia dels drets, regula a l'[article 22](#) la incapacitació i tutela amb caràcter provisional i estableix a la [disposició final segona](#) que el Govern, en el termini d'un any, ha de sotmetre al Consell General un projecte de llei regulador de la incapacitat i el sistema tutelar amb caràcter general. Per tal de donar compliment a aquest mandat, s'ha elaborat la present Llei que, primer, es refereix a la incapacitació i a l'internament en situacions determinades i, després, regula de forma completa i sistemàtica les institucions tutelars que permeten conferir a determinades persones la guarda i protecció d'aquelles que no tenen una capacitat plena d'autogovern.

Entre els aspectes que conformen aquesta Llei s'ha d'assenyalar, en primer lloc, que el règim jurídic de la incapacitat s'ajusta plenament als principis emanats de la [Constitució del Principat d'Andorra](#) i a l'interès públic que informa totes les qüestions relacionades amb els drets i les llibertats de la persona. En els aspectes processals interessa destacar la necessitat que es facin determinades proves, així com les concessions que es fan al principi de la investigació oficial amb la finalitat d'obtenir el coneixement de la veritat real en un tema tan delicat. S'imposa també que la sentència que decreta la incapacitat determini el grau i les limitacions.

La Llei també s'enfronta amb la problemàtica derivada de l'internament d'acord amb els principis constitucionals i amb criteris fonamentalment garantistes, que no tenen altra finalitat que evitar que, a l'empara d'una declaració judicial d'incapacitat, es pugui privar abusivament a una persona del seu dret fonamental a la llibertat. Així mateix, introdueix com a novetat el supòsit anomenat d'internament voluntari, amb unes garanties adreçades a evitar que es pugui convertir després en un internament involuntari i, per tant, il·legal.

Pel que fa a les institucions tutelars, es regulen d'acord amb uns criteris que en part ja es troben a la legalitat fins ara vigent, però que es desenvolupen, se sistematitzen i s'adapten als principis que informen la societat i la família del Principat d'Andorra en els temps actuals.

D'altra banda, s'ha de remarcar que la Llei opta clarament per un sistema de tutela judicial o d'autoritat, el qual ja informava la darrera normativa vigent al Principat sobre la matèria. Interessa precisar que no s'instaura un sistema únic, sinó bàsicament una dualitat de sistemes de guarda legal, que són la tutela per a la protecció dels interessos personals i patrimonials de la persona incapacitada i la curatela per a la protecció únicament del patrimoni d'aquestes persones incapacitades, però també dels declarats pròdigs i absents. No obstant això, es preveu la figura del defensor judicial, que és també un òrgan tutelar, que ha de substituir el tutor i el curador en els casos que preveu la Llei.

S'ha decidit atribuir el càrrec de tutor a una sola persona per tal d'evitar els inconvenients que s'originen a la pràctica moltes vegades per la pluralitat de tutors o per la coexistència amb administradors dels béns del tutelat. Les institucions tutelars poden recaure tant en persones físiques que estiguin en el ple exercici dels seus drets civils i que no incorrin en les causes d'incapacitat o inhabilitat establertes per la Llei, com en persones jurídiques que tinguin per objecte la protecció dels menors i de les persones incapacitades, que no tinguin afany de lucre i que estiguin acreditades pel Govern. Pel que fa a les obligacions que s'imposen al tutor interessa recordar aquí l'actualització que s'efectua de les garanties que es poden imposar al titular del càrrec en funció dels interessos que predominen en la família i la societat andorrana dels temps actuals.

Així mateix, la Llei introdueix altres aspectes nous per a la nostra legislació que cal ressaltar. En primer lloc, aquesta norma, a més de

mantenir el sistema tradicional d'atribuir als pares la facultat de poder nomenar tutor pels fills menors no emancipats, regula la pàtria potestat prorrogada que pot ser promoguda pels pares d'un menor quan es creu raonable que pot persistir una causa d'incapacitat després de la minoria d'edat. També s'introdueix l'anomenada autotutela, que ha estat ben rebuda en altres països, en virtut de la qual qualsevol persona major d'edat pot nomenar un tutor en previsió d'una futura declaració judicial. Una altra novetat que estableix, que pot ser d'interès ateses les característiques del país, és la possibilitat d'instaurar excepcionalment un sistema de tutela privada per a la gestió d'una empresa familiar del tutelat, a la qual s'atribueixen una bona part de les funcions que normalment corresponen a l'autoritat judicial o al consell de tutela.

Finalment la Llei regula les situacions de les persones que no tenen la nacionalitat andorrana mitjançant criteris fonamentats essencialment en els convenis internacionals existents sobre incapacitació i organismes tutelars. Tanquen la Llei dues disposicions transitòries, referents a la retroactivitat i a una adaptació automàtica del càrrec de defensor de l'absent al de curador, una disposició derogatòria i dues disposicions finals.

Títol I. Incapacitació i internament de les persones

Capítol primer. Règim jurídic de la incapacitació

Article 1. *Subjectes i causes d'incapacitació*

1. Han de ser incapacitades les persones majors d'edat i els menors emancipats únicament en els casos en què per qualsevol causa es troben en situació habitual de no tenir la potestat d'autogovernar-se.
2. Els menors d'edat no emancipats, si concorre en ells una causa possible d'incapacitat que es creu que pot persistir després de la minoria d'edat, poden ser incapacitats durant el darrer any de la minoria d'edat; en aquest cas la incapacitació produeix els seus efectes a partir de la majoria d'edat.

Registreu-vos a LesLleis.com per
accedir al contingut complet d'aquesta pàgina.

[Registre gratuït](#) [Subscripció](#) [Ja Estic Registrat](#)